

Mauricio Alberto Poltarak נעצר ביום 21.7.1978 בשעה 19-20, בגיל 35.

תאריך לידה: 29.4.1943

אזרחות ארגנטינית – מס' זהות (משטרה פדרלית): 5.093.830

תיק CONADEP מס' 3441

שם האם: Carolina Mudrik de Poltarak

שם האב: Carlos Poltarak

אשתו: Marta María Caamaño

בנו: Guillermo Poltarak

תיאור קצר של המקרה:

נעצר בבואנוס איירס בפינת הרחובות Las Heras y Agüero. הוחזק על פי עדויות שונות במחנה המעצר El Vesubio ומשם הועבר להוצאה להורג. אין מידע ודאי על גורל גופתו. יומיים לאחר החטיפה הופיעו בביתו קבוצת שטענו שהם מהצבא, ערכו חיפוש וגנבו מספר דברים. בחוץ המתין להם כלי רכב של הצבא. אשתו ובנו היו כבר במקום מחבוא. כשפנתה לשגרירות ישראל, הציע לה רן קוריאל למלט אותה ובנה לישראל. בשגרירות ארה"ב אמרו לה שהוא במחנה El Vesubio. יש מאמר מ-Buenos Aires Herald מיום 30.3.1979 ובו מספרים על מעצרו של כ-50 איש מחברי מפלגה מאוואיסטית. מתוכם 10-12 לא חזרו. Jorge Watts שהיה במחנה El Vesubio יחד עם Poltarak ו-Hochman. יודע שפולטרק מת אך לא ראה גופה. ככל הנראה "הועבר" באוגוסט או ספטמבר 1978. האלמנה ובנו לא ביקשו אישור על "מוות משוער" על כן מאוריסיו פולטרק נחשב בחזקת "נעדר" וקורבן לפשע "מניעה בלתי חוקית של החופש".

השערות לגבי מקום הקבורה:

מרתה: Jorge Watts טוען שזרקו אותם לנהר.

אנשים הקשורים למקרה:

Jorge Raúl Crespi נחקר על גורלו של מאוריסיו פולטרק אך לא נשפט בגלל החוק לציות מחויב. יש רשימה של כל המעורבים במחנה המעצר El Vesubio.

עדויות על הימצאו של Mauricio במעצר:

יש עדויות דרך הצלב האדום הבינלאומי, וכן דרך שגרירות ישראל בבואנוס איירס: Zazi Vigeurex תיק CONADEP מס' 5235; עדות מפי Laura Waen לרן קוריאל שראתה אותו במעצר באותו מחנה. היא שוחררה ב-17.5.79 (-א"מ, חצ 7118/22); Estrella Iglesias השתחררה ממחנה המעצר Regimiento de Infantería de Tablada. שם ראתה כ-10 יהודים ביניהם מאוריסיו פולטרק. א"מ חצ 7119/35: מברק; Jorge Watts שהיה בכלא ב-La Plata היה קודם ב-El Vesubio יחד עם Poltarak ו-Hochman. יודע שפולטרק מת אך לא ראה גופה. ביום 30.3.79 נרשמה עדותו, א"מ חצ 7119/35;

תיק מארכיון משרד החוץ (א"מ חצ 7119/29) – תקציר:

רישום בכתב יד (רן קוריאלי?) מפי עדותה של מרתה פולטרק על היעלמו של בעלה, Poltarak, Mauricio Alberto. בעבר השתייך למפלגה הקומוניסטית אך הפסיק כל פעילות לפני שלוש שנים. קטע מתוך Buenos Aires Herald 30.3.1979 האם של Roberto Luis Cristina מעידה שבנה היה מזכיר המפלגה המרקסיסטית לנייסיסטית עם השקפה מאוואיסטית. באותו יום שנעצר בנה נעצרו גם כ-50 איש מחברי המפלגה. מתוכם 10-12 לא חזרו. בצד רשום שביניהם היה מאוריסיו פולטרק. 30.3.1979 – רישום מתוך ביקור בבית הכלא ב-La Plata. אסיר בשם Watts סיפר שהיה יחד עם פולטרק במקום לא מזוהה בדרך לנמל התעופה. שם פולטרק מת אך לא ראה גופה.

בתיק נוסף: א"מ, חצ 7118/22 : Laura Waen מעידה שהיתה באותו מחנה מעצר עם פולטראק ועוד כתשעה יהודים.

[על פי עדותה של Marta Caamaño, רן קוריאל הציע להוציא אותה ואת בנה מארגנטינה.]

תיאור המקרה (מתוך עדות שנמסרה על ידי Marta María Caamaño ו-Guillermo Poltarak בבואנוס איירס ביום 10.9.2001, ומסמכים נלווים).

שמי Marta María Caamaño (מרטה מריה קאאמניו), ולצדי Guillermo Raúl Carlos Poltarak (גישרמו ראול קרלוס פולטראק) ו-Consuelo Agustina de Valle (קונסוולו אגוסטינה דה ואשה).

אני אשתו של מאוריסיו אלברטו פולטראק. אנחנו היינו בני זוג והשתייכנו למה שקראו דור סוף השישים תחילת השבעים. היינו אינטלקטואלים. היינו לקראת סיום הלימודים, והשתייכנו לארגון של השמאל. הבנו מה שקרה בארגנטינה ונקטנו בעמדה. והבנו שבארגנטינה הולכים לכיוון של שינוי כלכלה למודל הליברלי.

אני חושבת שבתקופה ההיא כבר היו אנשים חמושים במחתרת, וכמו כן היו גם אנשים אינטלקטואלים והיו פעילים באיגודים מקצועיים. אנחנו חושבים שהיתה החלטה להרוג את כולם מבלי להבדיל בין מידת המעורבות או בין הקטגוריות.

כמה מאתנו ניצלו אבל הם חטפו עינו והרגו אנשים משלוש או ארבע הקבוצות שצינתי. וזה מעביר את העניין לרצח עם.

ובכן המקרה שלי:

היינו מעורבים אבל פעלנו בזהירות. לא השתייכנו לשום קבוצה חמושה.

ב-21 ביולי 1978 הכנתי את ארוחת הערב וחיכיתי לבעלי, הבן שלי Guillermo היה בן 9 חודשים, ויושב כאן, ובעלי לא חזר אף פעם. חיפשנו אותו, במשך יומיים לאחר היעלמותו, קבוצה של 6 איש התייצבה בבית אמי ואמרו שבאו לחפש אותי, וגם הלכו לדירה שלנו ומכל הדברים האלה קיימת עדות. אחרי שמאוריסיו נחטף כבר הייתי במחבוא ולא הייתי בדירה שלנו. מישהו שהיה עם מאוריסיו במחנה הריכוז וניצל שמו Jorge Watts ומספר הטלפון שלו: 4553-5293.

אפרים: במשרד החוץ בארץ יש תיק שלך עם הטיפול של השגרירות במקרה של מאוריסיו, ובתיק ההוא יש כל החומר שאת הבאת וגם העדות של חורחה ווטס מ-30 במארס 79. ושהיתה עדות על מאוריסיו פולטראק שראו אותו ובקשר גם לנעלם אחר הוכמן שהיה יחד אתו.

מרטה: רוצה להודות בפומבי לשגרירות ישראל ולרן קוריאל, כי היינו תחת פחד גדול, והוא הציע לי להוציא אותי ואת בני מהמדינה דרך שהיתה מגנה עליי.

אני פניתי גם לשגרירות ארצות הברית שבאופן סותר לאימון הכוחות החמושים בפנמה, היתה שם מזכירה Patricia Derian (פטריסיה דאריאן) ונציג ושמו Tex Harris שגם עשו ככל האפשר על מנת להגן על המשפחות. הוא היה הראשון שאמר לי שהיה תחת הגוף הראשון ושהמחנה שמו El Vesubio. נפגשתי עם משפחות נעלמים, קיבלנו ועדה יהודית אמריקאית, סיפרתי על המקרה שלי וזה היה בסוף 78 או שנת 79. כאשר פטריסיה דריאן עזבה את השגרירות האמריקאית הפסיקו לספק את השרות הזה.

אני הייתי נשואה למאוריסיו והוא לא קיבל שום חינוך יהודי. אני שייכת למשפחה ספרדית וכן קיבלתי חינוך מסורתי, ותמיד העברתי ביקורת על החינוך שלו.

ככה כשהתקשרתי לשגרירות שמעתי את המילה הראשונה בעברית שלום.

לחמנו תמיד בצורה משפטית. הגשנו הביאס קורפוס ולא התקבל. הגשנו בפני בתי דין הגבוהים יותר, וסוף סוף שנתיים לפני תום המשטר הצבאי בתי המשפט הארגנטינאים הצהירו שמאוריסיו נעצר בצורה בלתי חוקית.

פיני: כאשר אומרים שהביאס קורפוס נדחה, זה אומר שלא רוצים לטפל או שלא מצאו אותו? מרטה: זה אומר ששירותי המודיעין וכל הגורמים שנשאלו על ידי השופטים אמרו שהאדם לא רשום באף אחד מהמקומות, אבל לנו היו הרבה עדים ועדויות על נסיבות החטיפה ואירועים שלאחר מכן. ראשית, הפריצה שבוצעה על ידי כוחות הביטחון לכאורה של הצבא, שאמא שלי היתה עדה, שנית, העדות של השוער בבניין שגרנו בו אנחנו, שמסר עדות מפורטת על הפריצה לדירה שלנו, אותו השוער הגיש תלונה במשטרה שיש אנשים זרים בתוך הדירה שלנו, בזמן הפריצה. כשעשו את הפריצה הזאת האזור לא היה חופשי. וזה גרם שהמשטרה הפדרלית באה והקיפה את הדירה שלי בו בעת שהצבא היה בפנים.

ככה שיש לנו עדויות על המקרה הזה, ולבסוף, למאוריסיו היתה חנות ונחטף קרוב אליה.

כשברח מהחטיפה נכנס לבית קפה שהוא נהג לבוא לשם והמלצרים הכירו אותו. כך שהקבוצה שחטפה אותו, עשתה זאת בתוך בית הקפה הזה, ואז הגשנו גם את העדות של המלצר. וכך ההביאס קורפוס שלא התקבל בהתחלה גמר עם התיק שעליו דיברתי קודם. הוא היה חטוף במחנה אל ווסוביו, ביום רביעי שעבר היה טקס אזכרה של כל הנעלמים מווסוביו, ואף על פי שלמחנה הזה יש תקופות שונות כמחנה ריכוז, בתקופה הראשונה היה ממונה עליו חוליו Sassiain (ססיאין) וכאשר מאוריסיו נחטף המפקד על המחנה היה "הצרפתי", ולא יודעים מי הוא בדיוק. אבל הם שייכים לגוף ראשון של הצבא. אנחנו מעריכים ששנה לאחר מכן כשהגיעה הוועדה הבין אמריקאית לזכויות אדם במחצית 79, אנחנו מעריכים שבתקופה זו כוחות הביטחון ניסו למחוק כל מיני עדויות. לגבי מאוריסיו מה שאנחנו יודעים בינואר 79 הזמינו אותנו מהצלב האדום ומשגרירות ישראל, והודיעו לנו שמאוריסיו הועבר, שעינו אותו, שנפטר או כמעט מת מזיהום הדם, ושהתנהגותו בפני העינויים היתה למופת, ושכמה ניצולים קראו לבניהם בשמו. חוץ ממנו נהרגו שם כל החברים של הקבוצה החברתית שלנו, זה גרם לריקנות לא רק של האהבה של בעלי, אלא גם כל החברים שלנו. לטווח הארוך, אני חושבת שכל האנשים האלה, שכולם בגילי בני 50 בערך, היינו יכולים להיות אנשים חשובים מאוד בשביל הדמוקרטיה בארגנטינה. אני חושבת שהתכנית במקורה היתה מתוכננת יפה מאוד, כי שכבה גדולה של מנהיגים שבטח היו עוברים לסוציאל דמוקרטיה כמוני, היינו מנסים שארגנטינה תפעל בצורה יותר טובה.

אנחנו מנהלים משפט שני על נזקים, נגד משרד ההגנה והגנרל ססיאין, ודורשת חיפוש מה עלה בגורלו של מאוריסיו פולטארק שיצהירו שהיה אדם הגון, ושיפצו בגלל נזק מוסרי משפחתי וגופני. במשך 10 שנים לא קיבלו את המשפט בגלל התיישנות. היינו צריכים להוכיח שמאוריסיו בכלל נולד והיה קיים וניצחנו. הדבר היחיד שחסר לנו זה הגופה שלו. וזה עניין אותי עם הקריאה הראשונה של הוועדה.

אפרים: אני רוצה להדגיש את ההערצה שלי למחויבות שלך ולמאבק שלך למען המטרה הזו. אני רוצה לספר לחברי הוועדה ולקהל, שאת היית מהראשונות שענתה להזמנה שלנו, והגשת את כל החומר באינטרנט, וזה נתן לנו כוח להמשיך לעבוד.

מרטה: קראתי בעיתון על המודעה.

אפרים: כן אבל מעט אנשים ענו לנו.

דבר שני, אנחנו היינו עם הצוות לאנתרופולוגיה, אנחנו גם הבאנו מישראל וגם מעודדים את העדים שמגיעים לכאן למסור דגימות דם, כדי לאפשר אולי בסבירות של אחת לעשרת אלפים לזהות שרידים של גופה באמצעות בדיקות של DNA. הבדיקה צריכה להיעשות על ידי קרוב גנטי. זו המשימה של Guillermo ואם יש קרובי משפחה של מאוריסיו.

מרטה: חורחה ווטס טוען שזרקו אותם לנהר.

גישרמו: כמובן שרוצה למסור.

פיני: מבקש להודות, בנוסף לדברים שביקשת, שהם ממילא במנדט שלנו, אנחנו רוצים לפרסם את החומר, כחלק מחינוך לעתיד אחר.